

Bilbo Hiria irratiak lizentziarik gabe segituko du

Patxi López lehendakari zuen EAeko Gobernuak irrati-lizentziak esleitzeko lehiaketa abiatu ostean, bertan behera utzi zuen. Irregularitasun zantzuak ziren tarteko. Zazpi urte geroago, Iñigo Urkulluren Gobernuak gaiari heldu dio: hamazazpi lizentzia esleitu ditu behin betiko. Gaztelania hutsezko proiektuak nagusitu dira, eta Bilbo Hiria irratiak, euskara hutsean ari den irratiak, lizentziarik gabe geratu da. Euskara hutsezko bi proiektuak zuten lizentzia lortzeko aukera eta Naiz irratiak baino ez du lortu.

TESTUA | GORKA PEÑAGARIKANO
ARGAZKIAK | ARITZ LOIOLA

2 urte daramatza Bilbo Hiria irratiak Bizkaiko hiriburuan euskarari hauspoa ematen; Kafe Antzokiaren ganbaratik, Bilbo inguruko euskal komunitatearengana iristen. Bilboko eta Bilbora euskal irrati bakarra da. Hirian euskara loratzeko asmoz lanean diharduen Zenbat Gara elkarteko kide da hedabide hau, eta Bilbon euskarak bere tokia duela eta izaten jarraituko duela aldarrikatzen dute. Ez dira baina, betiko garai onenak. Otsailaren azken astean heldutako berria ez dute esker onez hartu. Kolpe latza izan da, lizentziarik gabe geratuko direla jakitea. Irratiaren jarraipena airean dagoen arren, irribarretsu hartu gaituzte Ane Zabalak eta Jabi Zabalak. Argi dute proiektuak zutik jarraituko duela nola edo hala, komunitateari ekarpenak eginez, botere publikoek bizkarra ematen badiete ere. Arrazoi sinple batengatik: Bilboko euskaltzaleek merezi dutelako.

2012tik dator kontu hau. PSOEn Gobernuak EAeko irrati-lizentzien banaketarako lehiaketa publikoa deitu zuen. 34 frekuentzia banatuko ziren, sei urte lehenago Espainiar Estatuak irrati-hedapena arautzen zuen dekretuak hala adierazita. Bilbon banatuko ziren

frekuentzia modulatuetatik lautara aurkeztu zen Bilbo Hiria, eta horietatik bi, lehiaketaren oinarriek zehazten zuten, euskara hutsezko proiektuentzat izango ziren. Puntuazioa emateko orduan bidegabekeria salaketak eta irregularitasunak egon ziren, eta PSOEn

Oinarriek zioten gutxienez euskara hutsezko bi proiekturi esleituiko zitzaizela lizentzia, baina Naiz irratiari baino ez zaio eman. Bigarren lizentzia nori edo zertara bideratu den galdetu dute Bilbo Hiria irratiak langileek

Gobernuak, legegintzaldiaren azkenetan zela, guztia bertan behera utzi zuen. Dena den, ordurako behin-behineko 34 esleipenak eginak zituen. Horietatik 17k helegitea aurkeztu zuten, lehiaketa ezerezean geratu izana salatuz –Auzitegi Gorenera iritsi ziren zenbait kasu–. Prozesu judizial luzeen ostean, helegi-

tea aurkeztutako guztiei arrazoia eman zieten, eta lizentzia berme guztiekin eskuratu zuten. Orain, otsailaren azken astean publiko egin den dekretuan, behin-behinean esleituak izan eta helegitea aurkeztu ez zuten horiei aitortu zaie esleipena. Hortaz, Patxi Lópezen Gobernuak atzera botatakoa bere horretan berretsi du EAjren Gobernuak.

Azken 26 urteotan egindako irrati-lizentzien banaketarako lehiaketa bakarra izan da, eta tramitazio polemikoez ziprztinduta egon izana triste dela uste dute Ane eta Jabi Zabalak. Lehiaketaren berri izan zuten unetik desadostasunak azaldu zituzten. Eskakizunak bidegabeak zirela diote biek, ez zegoela irrati txiki eta komunitarioen neurriera egina. Euskara atzean utzita, proiektuaren alde komertziala zen baloratzen zena Jabi Zabalaren esanetan: “Ez zen inolaz ere kontuan hartzen alderdi sozial eta kulturala; proiektua beraiek nahi zutenaren neurrikoa izan behar zen”. Ordurako uhinetan aritzea ere ez zen kontuan hartzen, hots, berdin zuen egitasmoak urteak zeramatzan emititzen edo ideia soila besterik ez zen. Hala ere, lizentzia lortzeko nahiak eta beharrak bultzatuta, lehiaketan par-

ANE ZABALA (ESKUINEKO ARGAZKIAN): “LEHIAKETA BERTAN BEHERA GERATU ZENEZ, PENTSATU GENUEN HORREK ESAN NAHI ZUELA BESTELAKO PARAMETROAK ETA EZAUGARRIAK IZANGO ZITUEN GANORAZKO LIZENTZIA BANAKETA MODU BAT JARRIKO ZUTELA MARTXAN”.

te hartu zuen Bilbo Hiriak, teknikoki eta komertzialki egitasmo garatua aurkeztuz.

Irregularitasunak irregularitasun, jarduneko gobernuak irrati-lizentzien gaia bertan behera uzteko erabakia hartu zuen. Gobernu aldaketarekin, itxaropentsu, oinarri bidezkoak eta zilegiak izango zituen beste lehiaketa bat egin zitekeela pentsatzen zuten irrati langileek. Hala dio Ane Zabalak: “Lehiaketa bertan behera geratu zenez, pentsatu genuen horrek esan nahi zuela bestelako parametroak eta ezaugarriak izango zituen ganorazko lizentzia banaketa modu bat jarriko zutela martxan”.

NON DU FOKUA EUSKO JAURLARITZAK?

Ezin da aurreikusi noiz izan daitekeen datorren irrati-lizentzien lehiaketa publikoa, 26 urte igaro baitira azken bien artean. Horrek Bilbo Hiria irratia jarrapena mahai gainean jartzen du Jabi Zabalaren ustez: “Orain daukagun seinalea ez da nahi bezain ona, eta lizentziarik gabe ezin dugu hobetu. Potentzia hobetu eta berrikuntzak egiteko komeni da lizentzia edukitzea arazoak ekiditeko. Lege barruan egonda dena da abantaila”.

Bilbo Hiria irratia Zenbat Gara elkarrean ditu oinak, eta horrek bizirauteko arnasa ematen dio momentuz. Dirulaguntzetatik sostengatzea ere ezinezkoa da, haietara aurkezteko eskakizunetako bat baita lizentzia edukitzea. Hain zuzen, Eusko Jaurlaritzaren dirulaguntzak jaso ahal izateko beharrezkoa da Eusko Jaurlaritzak soilik eman dezakeen lizentzia edukitzea.

Dena den, arazoa are orokorragoa da. Irratia piztu, frekuentzia sintonizatu eta zenbat maiztasunetan entzun daiteke euskara, erakunde publikoek finantzatutako hedabideez gain? Irrati-lizentzien lehiaketaren oinarriek zioten gutxienez euskara hutsezko bi proiekturi esleituiko zitzaizela lizentzia, baina Naiz irratia baino ez zaio eman. Bigarren lizentzia nori edo zertara bideratu den galdetu dute Jabi eta Ane Zabalak.

“Botere publikoek gainerako hedabide handiak baimentzen dituzten heinean, gurea ere baimentzea nahi dugu”, dio Jabi Zabalak. Arazoa, Ane Zabalaren esanetan,

botere publikoek bertako hedabideen ekarpeni garrantzia ematerakoan dago: “Guk ekarpen kultural eta soziala egiten diogu komunitateari, eta Bilboko euskal hiztunen komunitatearengana hurbiltzen gara. Hitzarmen anitzak ditugu hainbat eragilarekin, liburu bat ere argitaratu dugu... Euskaldungoari egindako ekarpena da gurea, eta komunitateak sentitu behar du injustizia dela botere publikoek babesik ez ematea”.

Publiko guztiarentzat eskuragarri izan behar lukeela dio Jabi Zabalak: “Diala eremu publikoa izanik, bidegabea da he-

“Ez zen inolaz ere kontuan hartzen alderdi sozial eta kulturala; proiektua beraiek nahi zutenaren neurrikoa izan behar zen”

JABI ZABALA, BILBO HIRIA IRRATI LANGILEA

rritar ororentzat eskuragarri ez egotea”. Irekia izateak eduki aldetik proiektuen aniztasuna bultzatu behar lukeela, eta halakorik ez dela bermatzen uste dute; ez behintzat, proiektuak lehiaketara aurkezteko Eusko Jaurlaritzak ezarritakoaren neurrikoa izan behar badu. ●